

חומרי רקע לכנס שדרות-תל אביב יפו בנושא למידה רגשית חברתית

כנס שדרות-תל אביב יפו בנושא למידה רגשית חברתית ייערך ב-26-25 באפריל 2022 ויעסוק בהטמעה מערכתית של למידה רגשית חברתית במערכת החינוך – ברמת בית הספר, ברמת הרשות המקומית וברמה הארצית.

לקראת הכנס, היוזמה – מרכז לידע ולמחקר בחינוך שמחה להפנות לאתרים ולפרסומים של **גופי ידע ומחקר מרכזיים בתחום הלמידה הרגשית חברתית בישראל**. הפרסומים שונים באופיים – אך כולם מאירים צדדים שונים של הנושא:

[היוזמה – מרכז לידע ולמחקר בחינוך](#)

היוזמה – מרכז לידע ולמחקר בחינוך, של האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים, מקדמת שימוש שיטתי בידע מחקרי בתהליכי קבלת החלטות בחינוך. מקבלי החלטות בתחום החינוך, ממורים עד הנהלת משרד החינוך, מפיקים תועלת מידע מוסכם, עדכני ומבוקר, ובו בזמן תורמים מניסיונם המקצועי להתפתחותו של ידע כזה.

לקראת הכנס, היוזמה ערכה מסמך הדן באתגרים הכרוכים [בהטמעה מערכתית של למידה רגשית חברתית](#), מציע גישות שונות להטמעה ומפרט אסטרטגיות ועקרונות להטמעה מוצלחת.

בין השנים 2017-2020 פעלה היוזמה ועדת מומחים בנושא טיפוח למידה רגשית חברתית במערכת החינוך, בראשותו של פרופ' רמי בנבנישתי. הדוח המסכם את עבודת הוועדה מציג את עיקרי הידע המחקרי שנאסף בתהליך עבודת הוועדה וכן המלצות לחשיבה ולפעולה. באתר היוזמה תוכלו למצוא את [תקציר הדוח, הדוח המלא וכן תקצירים של כל אחד מהפרקים](#).

נוסף על כך תוכלו למצוא באתר [פרסומים נוספים](#) של היוזמה בנושא למידה רגשית חברתית וכן [צילומי הרצאות וכנסים](#) של היוזמה בנושא.

[SEL.II קידום למידה רגשית חברתית בישראל](#)

SEL.II הוא מרכז אקדמי יישומי שפועל בבית הספר ברוך איבצ'ר לפסיכולוגיה באוניברסיטת רייכמן. משימת המרכז היא לקדם את ההטמעה של למידה רגשית חברתית בכל מערכת החינוך בישראל. המרכז משלב באופן אינטגרטיבי מחקר, פיתוח, הכשרה, הטמעה בשדה וייעוץ לקובעי מדיניות.

[באתר המרכז](#) תוכלו למצוא ידע מחקרי עדכני בנושא למידה רגשית-חברתית וכן מידע על התוכניות המוצעות בו. בין היתר תוכלו למצוא באתר את המאמר ["תפקידו של הפסיכולוג החינוכי בקידום תוכניות למידה רגשית-חברתית במערכת החינוך"](#), מאת ד"ר דפנה קופלמן-רובין, ד"ר אינה כץ-גולד ונועה וייסקליימן.

המאמר עוסק בחשיבותן של תוכניות התערבות בתחום הלמידה הרגשית-חברתית לקידום רווחה נפשית של התלמידים והתלמידות בבית הספר. נידונים בו אלמנטים מרכזיים הקשורים להטמעת תוכניות התערבות בתחום זה וכן תפקידו של הפסיכולוג החינוכי בהובלת התהליך ובתמיכה בו. חלקו השני של המאמר מציג את תוכנית א.י.ל (אני יכול להצליח) כמודל אפשרי ליישום ולהטמעה של תוכנית מניעה והתערבות.

[אבני ראשה – המכון הישראלי למנהיגות בית ספרית](#)

המכון עוסק בהכשרה ובפיתוח מקצועי של כלל מנהלי ומנהלות בתי הספר, המפקחים והמפקחות, מתוך הכרה שמנהיגותם היא המפתח לקידום מערכת החינוך בישראל.

האתר מציע מידע תשתיתי על למידה חברתית-רגשית ועל מנהיגות חברתית-רגשית וכן כלים שיסייעו בתמיכה במנהיגות בית ספרית שמובילה למידה חברתית-רגשית.

בין היתר תוכלו למצוא באתר [מדריך להטמעת למידה חברתית-רגשית בבית הספר](#) – מטרתו של המדריך היא לספק קווים מנחים מבוססי מחקר ושטח, להטמעה מערכתית של למידה חברתית-רגשית. המדריך נכתב על ידי ארגון CASEL – ארגון בין לאומי המקדם מיומנויות רגשיות-חברתיות. הוא מציע תהליך וכלים שנועדו לתמוך במאמצי בית הספר לתכלול ולבנות הטמעה שיטתית של למידה חברתית-רגשית, על בסיס פרקטיקות ותוכניות מבוססות מחקר.

[השירות הפסיכולוגי ייעוצי \(שפ"י\)](#)

שפ"י הוא אגף בכיר במינהל הפדגוגי המעניק שירותים פסיכולוגיים ושירותי ייעוץ חינוכי למוסדות החינוך, לתלמידים ולהוריהם. ייעוד האגף הוא קידום ההתפתחות הרגשית קוגניטיבית וחברתית של אוכלוסיית התלמידים במערכת החינוך, והובלה של בניית סביבה המתאפשרת בה רווחה נפשית לנמצאים ולגדלים בה.

[בדף על אודות למידה רגשית-חברתית](#) באתר שפ"י תוכלו למצוא ידע תאורטי ומחקרי, עקרונות וכלים לשילוב SEL בתחומי הדעת, פעילויות עם מורים ותלמידים לפיתוח מיומנויות רגשיות-חברתיות ועוד.

בין היתר תוכלו למצוא באתר מצגת בנושא [פרקטיקות ליישום מיומנויות SEL בכיתה](#) – המצגת מפרטת מהן המיומנויות הרגשיות-חברתיות הנכללות בכל אחד מהאשכולות: מודעות עצמית, הכוונה עצמית, מודעות

חברתית, התנהלות חברתית ואוריינות גלובלית. המצגת כוללת גם הפנייה למאגר עשיר של פרקטיקות להטמעת המיומנויות הנכללות בכל אחד מן האשכולות בתחומי הדעת.

ביטאון מכון מופ"ת

הביטאון הוא רבעון המזמן בימת שיח למאמרים בתחום המחקר, החינוך וההוראה. המאמרים נכתבים בידי אנשי חינוך מן המכללות להוראה ומהאוניברסיטאות, וכן מקרב קובעי המדיניות במשרד החינוך. בכל גיליון מתקיימת במת דיון בסוגיה עקרונית. **בימת הדיון בגליון 64** שהוכנה בשיתוף עם היוזמה – מרכז לידע ולמחקר בחינוך, התמקדה בנושא אתגרים בהטמעה של למידה חברתית־רגשית במערכת החינוך.

בין היתר תוכלו למצוא בביטאון מאמר שכותרתו **למידה חברתית־רגשית מבוססת מיינדפולנס בבית הספר, תוכנית בית ספר סגול** – בעשור האחרון מתפרסמות תוכניות הכוללות תרגול מיינדפולנס כתשתית לפיתוח מיומנויות חברתיות־רגשיות בקרב מורים ותלמידים. המאמר מציג את הרציונל שבבסיס תרגול המיינדפולנס ואת התרומה המשמעותית שלו לפיתוח כישורים חברתיים־רגשיים. בהמשך מוצגת תוכנית התערבות בית ספרית מבוססת מיינדפולנס בשם "בית ספר סגול".

מכון ברנקו וייס

המכון שוקד על פיתוח מודלים חדשניים להוראה וללמידה ומיישם אותם בבתי ספר ובתוכניות לצוותים חינוכיים ולתלמידים.

בתחום הלמידה הרגשית־חברתית המכון מציע כלים ושגרות חשיבה להקניה ולטיפוח של מיומנויות חברתיות־רגשיות הנכללות בחמישה אשכולות: מודעות עצמית, ניהול עצמי, קבלת החלטות אחראיות, מודעות חברתית, מיומנויות בין אישיות.